

Norges
Naturvernforbund
Friends of the Earth Norway

Naturverdier i Vigdøla

Honorata Kaja Gajda
fagrådgiver

Naturmiljø – stor verdi

Viktige naturtyper

- Myr (svært artsrik, sjeldan naturtype i Jostedalen)
- Edellauvskog
- Høgstaudeeng med 4 regionalt sjeldne mosearter

Geologi

- Kvantærgeologiske formasjoner av nasjonal verdi
- Gjettegryter
- Endemorener og daudisformer

Fugl

- Fossefall – Norges nasjonalfugl
  - Redusert vannføring vil føre til at mange hekkeplasser blir borte
- Spillplass for orrfugl

Sjøaure og laks

- Stor tetthet av aure –gode gyteforhold
- Negative konsekvenser for fisk
  - Reduksjons av produksjons- og oppvekstareal for fisk
- Redusert vassstemperatur i Jostedøla vil påvirke laks og sjøaure negativt, i en elv med allerede marginale levevilkår etter tidligere utbygging

Landskap – Stor verdi

- Eit dalføre med stor variasjonsrikdom
  - Både åpne partier og bratte, dramatiske fjellformer
- Ei flott elv som er viktig for landskapsopplevinga
- Elva er godt tilgjengelig, både visuelt og fysisk. Den er godt synlig og gjer mykje av seg. Elva er ein viktig del av totalbiletet i natur- og kulturlandskapet.

Konklusjonen i fagrapporten

- Svært stor samla verdi
- Stort konfliktpotensial i forhold til vannkraftutbygging
- Konklusjon i konsekvensutredningen:
  - utbygging av Vigdøla kraftverk vil ha **relativt små negative** verknader på naturmiljø, naturressursar, landskap, kulturminne, kulturmiljø og friluftsliv i området.
- Motstrid

- Gjennomsnittlig vannføring blir redusert med ca. 55 % av dagens vannføring
- Relativt små negative konsekvenser?

Konsekvenser av vannkraftutbygging

- Mange arter trues av kraftutbygging
  - Fossekall, laksen og ørreten, den sjeldne ålen og elvemuslingen, insekter og bunndyr
- 267 dyre- og plantearter som lever i og langs innsjøer og elver er truet i dag, og utbygging øker risikoen for at disse dør ut.
- Minst 26 norske elver har mistet laksebestanden på grunn av vassdragsregulering.
- Rødliste for naturtyper – disse naturtypene er i sterk tilbakegang
  - Elveløp - nær truet
  - Myr – truet
  - Bekkekløfter, fossprøytsoner, elvedelta

Dagens situasjon – elsertifikater

- To tredjedeler av store vassdrag er regulert
- Elsertifikater
  - Subsidieringsordning for fornybar energi
  - Innført i 2012
- Like mange vannkraftsøknader kom på ét år, som i løpet en 10 årsperiode
- Et enormt press på gjenværende vassdrag

Elsertifikater

■ Mål

- Øke fornybar kraftproduksjon i Norge og Sverige med 26,4 terawattimer (TWh) innen 2020.

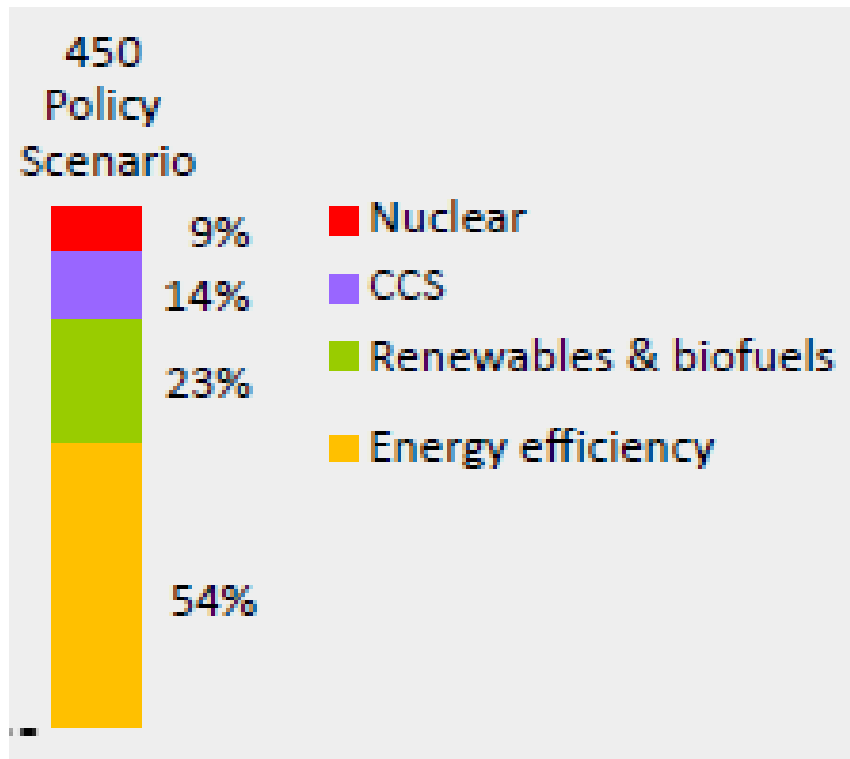
■ Det er allerede innvilget konsesjoner for 15 TWh i Norge alene, og 10 TWh står i kø.

■ Det burde føre til at myndighetene legger langt sterkere vekt på hensynet til naturen i de mange sakene som fortsatt ikke er avgjort.

Energieffektivisering: Det viktigste klimatiltaaket

- den mest miljøvennlige kilowatten er den som aldri blir brukt. Det er derfor viktigere å satse på energisparing enn utbygging.

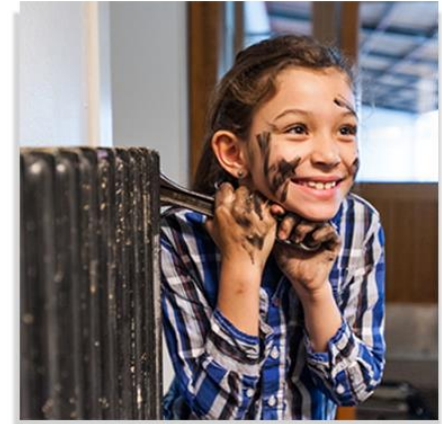
Energieffektivisering – det viktigste klimatilaket!

- 10 TWh fra norske bygg innen 2020
- 40 TWh innen 2040
- Støtt en spart KWh like mye som en produsert
- Vi kan få en fornybarandel på 78 %

Få kontroll på energitapet

Erstatt gammeldags oppvarming

Velg energismarte produkter

...og spar både penger og miljøet

12 utvalgte vassdrag

- Naturvernforbundet har valgt ut 12 av de siste større vassdragene med store verne- og opplevelsesverdier, som alle er direkte truet av utbygging.
- Vigdøla er en av dem. Vi må ikke la den bli bygget ut!

Vi må ikke bygge ut naturperlen Vigdøla

